

Portal Województwa Lubuskiego

Odzyskaliśmy Zagrodę Młyńską w Bogdańcu

Kategoria - Kultura i dziedzictwo

Data publikacji -29 września 2023 godz. 15:50

- Kiedy pierwszy raz odwiedziłam Zagrodę Młyńską było tu czarno i ponuro. Ale było też widać niezwykle piękno tego miejsca - wspominała marszałek Elżbieta Anna Polak. Od teraz skansen zyskał nowe oblicze!

W piątek 29 września 2023 r. uroczystie otwarto po modernizacji Zagrodę Młyńską w Bogdańcu. Inwestycja kosztowała ponad 12 mln zł. Blisko 200-letni obiekt

Muzeum Lubuskiego ma dla naszego regionu niezwykle ważne znaczenie kulturalne i turystyczne. Jest jednym z nielicznych lubuskich skansenów prezentujących kulturę i technikę wiejską.

Nikom u ręka nie drgnęła

Marszałek województwa lubuskiego Elżbieta Anna Polak przyznała, że modernizacja Zagrody Młyńskiej nie była łatwą inwestycją, ponieważ z powodu dwucyfrowej inflacji samorząd województwa musiał dokładać do jej realizacji kolejne środki. - Ale z Tadeuszem Jędrzejczakiem nie mieliśmy wątpliwości, że trzeba to robić – podkreśliła zwracając się do obecnego na uroczystości członka Zarządu Województwa Lubuskiego. - Inwestycja w zakresie rewitalizacji, szczególnie obiektu kultury wiejskiej, to coś niezwykle, bo niewiele jest takich miejsc i zabytków. Dlatego nikomu ręka nie drgnęła, kiedy przyznawaliśmy ponad 7 mln zł z Regionalnego Programu Operacyjnego. Pani dyrektor sprawnie przeprowadziła inwestycję, a samorząd województwa dołożył z własnego budżetu ponad 4 mln zł.

- Jestem tutaj z Wami, bo uwielbiam takie miejsca. Są niezwykle urokliwe. Cieszę się, że dzieci i młodzież będą mogły się tutaj uczyć dziedzictwa kultury. Są tu bardzo dobre warunki do zajęć i kreatywnych warsztatów. Są też świetni nauczyciele, bo w muzeum pracuje fantastyczny zespół – powiedziała w trakcie uroczystości marszałek Elżbieta Anna Polak, gratulując dyrektorce Ewie Pawlak inwestycji.

Pierwszy taki remont

- To fantastyczne wydarzenie, bo jest zwieńczeniem starań wielu osób. Wielokrotnie tutaj obchodziliśmy Święto Chleba oraz inne spotkania. Wiedzieliśmy, że jest takie miejsce, ale trzeba w nie zainwestować. Dlatego całemu zarządowi województwa należą się wielkie podziękowania za to, że znalazły się pieniądze na remont tego obiektu. Będzie on służył mieszkańcom naszego województwa – podkreśliła **posłanka na Sejm Krystyna Sibińska**. W piątkowym wydarzeniu wziął udział także **senator Władysław Komarnicki**.

Dyrektorka Muzeum Lubuskiego im. Jana Dekerta w Gorzowie Wlkp. dr Ewa Pawlak przyznała, że od jakiegoś czasu ma problem z zaśnięciem. - To wyjątkowa chwila i historyczny moment, bo tak wielkiej inwestycji Muzeum Lubuskie jeszcze nie prowadziło. Ten blisko 200-letni obiekt doczekał się pierwszego tak kompleksowego remontu: od piwnicy po dach. Jestem dumna z tego, że tak wiele osób zjednoczyło się w tym dziele – mówiła Ewa Pawlak. Przyznała, że wojna, pandemia oraz inflacja odbiły swoje piętno na tej inwestycji. - Dlatego jestem Wam wszystkim wdzięczna, że pomagaliście. W tym młynie i budynkach obok zostało ponad 12 mln zł. Projekt został zrealizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020. Dzięki Unii Europejskiej te pieniądze mogły tu trafić. A mądre decyzje Zarządu Województwa sprawiły, że dodatkowe środki z budżetu, ciągle zwiększane, zostały tu sponżytkowane.

Wsi nie było, ale młyn był

Przez wiele lat Zagroda Młyńska była w katastrofalnym stanie, co nie pozwalało

wykorzystać jej potencjału. Można było zwiedzać tylko małą część obiektu. Teraz powierzchnia została odzyskana w 100 procentach. - Będzie można obejrzeć nie tylko mieszkanie młynarza, które odtworzyliśmy pod okiem konserwatora zabytków, ale zobaczymy, jak pracował młyn. Będzie sala edukacyjna do prowadzenia lekcji muzealnych, warsztaty z gliną, robienie własnego chleba. Do tego cała ekspozycja maszyn rolniczych i ule – dodaje Ewa Pawlak.

- Młyn jest z 1826 roku, ale wiadomo, że istniał wcześniej. Od XVI wieku mielono tutaj zboże. Wsi nie było, ale młyn był. W czasach niemieckich odbywały się różne spotkania, za stawami była letnia karczma, nieopodal stadion. To były imprezy integrujące lokalną społeczność i tak ma pozostać, obiekt ma nadal pełnić tę historyczną funkcję – opowiadał **Mirosław Pecuch, muzealny etnograf**.

To jedna z największych inwestycji kulturalnych w ostatnich latach

Zagroda Młyńska w Bogdańcu jest dla regionu lubuskiego obiektem o dużym znaczeniu kulturalnym i turystycznym. Jest jednym z nielicznych lubuskich skansenów, prezentującym kulturę i technikę wiejską. Na jej terenie znajdują się: zabytkowy budynek młyński, budynek gospodarczy oraz tzw. kuźnia. Budynek główny to unikatowy zabytek w gminie Bogdaniec, z racji walorów kulturowych został wpisany do rejestru zabytków. Pozostałe dwa obiekty objęte są gminną ewidencją zabytków.

Prace modernizacyjne w Zagrodzie Młyńskiej miały na celu poprawę infrastruktury zabytkowej obiektów. Całkowita wartość projektu to blisko 12,5 mln zł, w tym dofinansowanie z Funduszy Europejskich – 7,7 mln zł, a wkład finansowy województwa – ponad 4,7mln zł.

Wykonano kompleksowy remont budynku młyńskiego: roboty konstrukcyjne, m.in. wzmocnienie fundamentów, konsolidacja spękań murów, naprawa i częściowa wymiana stropów i belek stropowych, naprawa i częściowa wymiana konstrukcji szachulcowej, remont dachu, wymiana wypełnień pól ryglowych, odtworzenie drenażu, remont elewacji, remont pomieszczeń m.in. wymiana bądź renowacja podłóg drewnianych, tynkowanie i malowanie ścian wewnętrznych, renowacja bądź częściowa wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, roboty elektryczne m.in. całkowita wymiana instalacji elektrycznej i teletechnicznej, montaż instalacji przeciwpożarowej, przeciwwłamaniowej i monitoringu wizyjnego oraz oświetlenia ewakuacyjnego, roboty sanitarne m.in. montaż instalacji centralnego ogrzewania (którego do tej pory w ogóle nie było), wymiana instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej.

Wymieniono dach wraz z naprawą i odtworzeniem kominów. Wyremontowano również pozostałe zabudowania: budynek gospodarczy i kuźnię – wymiana pokrycia dachowego, czyszczenie elewacji, renowacja stolarki okiennej i drzwiowej, remont pomieszczeń, roboty elektryczne, adaptacja poddasza budynku gospodarczego na magazyn studyjny. Ponadto w budynku gospodarczym zamontowano wewnętrzne schody w celu umożliwienia adaptacji poddasza na magazyn studyjny.

Nowości w Zagrodzie Młyńskiej

Dużą atrakcją będzie zapewne zrekonstruowane koło młyńskie oraz zmodernizowany kanał młyński. W wyremontowanych obiektach znajdują się wystawy stałe, na których można podziwiać poddane konserwacji zabytki etnograficzne. Po konserwacji zabytków techniki, zrekonstruowane zostały wystawy plenerowe. Dzięki dofinansowaniu możliwy był zakup wyposażenia. Nowością jest stała recepcja ze sklepikiem z pamiątkami i gadżetami, sala edukacyjna oraz zaplecze sanitarne dla zwiedzających, co zdecydowanie podniosło standard prowadzenia edukacji muzealnej i zwiedzania.

Inwestycja w Bogdańcu była jedną ze strategicznych inwestycji w infrastrukturę kultury na terenie województwa lubuskiego, wynikającą wprost z przyjętego przez Samorząd Województwa Programu Rozwoju Kultury.

O projekcie

Kompleksowy remont, konserwacja i renowacja zabytków oraz modernizacja wystaw stałych w Zagrodzie Młyńskiej w Bogdańcu

Wartość ogółem: [12 110 230,7](#)

Wkład UE: [7 746 347,32](#)

Wydatki kwalifikowalne: [9 113 349,89](#)

Przedmiotem projektu inwestycyjnego jest przeprowadzenie kompleksowych prac, rekonstruktorskich, budowlanych, konserwacyjnych Zagrody Młyńskiej w Bogdańcu. Zakres inwestycji obejmuje roboty budowlano – montażowe, renowacyjne i konserwatorskie oraz instalacyjne w budynku młyna, wpisanego do rejestru zabytków pod nr KOK-I-626/63 z dnia 18.02.1963 r. oraz 79/76 z dnia 02.11.1976 oraz budynku wozowni, budynku gospodarczego położonych na działce nr 72/4 w Bogdańcu. Planuje się również prace rekonstruktorskie koła i kanału młyńskiego, konserwacje zabytków ruchomych, aranżacje wystaw stałych i plenerowych, zagospodarowanie terenu wokół budynku młyna, zakup wyposażenia i sprzętu wystawienniczego, multimedia, wdrożenie strony internetowej w ramach aplikacji e-kultury i prezentacji zasobów one – line, digitalizacja najciekawszych zabytków, zakup tabletów do samodzielnego zwiedzania. Celem projektu jest zachowanie dziedzictwa kulturowego będącego świadectwem tożsamości kulturalnej regionu i efektywnego wykorzystania zasobów kultury dla zwiedzających tym samym przystosowanie do funkcji kulturalno-edukacyjnej i turystycznej. Celem na poziomie rezultatu jest uzyskanie nowego produktu regionalnego jakim będzie Muzeum Etnograficzne „Zagroda Młyńska” w Bogdańcu w nowej ofercie kulturalnej, edukacyjnej i turystycznej, nadanie historycznemu obiektowi nowych funkcji w zakresie turystycznym i kulturalno-edukacyjnym. „Zagroda Młyńska” a w niej tzw. młyn górny, który powstała w 1826 roku to bez mała prawie 200 letni zabytek, stan techniczny obiektu nie pozwala w pełni wykorzystywać jego potencjału do prezentacji walorów historycznych na skale regionalną dla mieszkańców województwa lubuskiego i turystów. Zagroda podlega ochronie w ramach Parku Kulturowego „Dolina Trzech Młynów”. Odbiorcami projektu będą mieszkańcy gminy, miłośnicy kultury ludowej z obszaru całego województwa lubuskiego w tym turyści z

całej polski.

**#FunduszeUE #UEdlaLubuskiego #UE #PomocUE #FunduszeUnijne
#funduszeUE**